

Priloge pri priložnosti:

1. leto leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrti 6,50 —
mesec 2,20 —

V priložnosti priložnosti:

1. leto leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrti 5 —
mesec 1,70 —

Za posiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narednine in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17

Izhaja vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 23.

V Ljubljani, v sredo 29. januarija 1902.

Letnik XXX.

Pravosodne razmere na Štajerskem.

V seji proračunskega odseka poslanske zbornice dne 23. t. m. je slovenski poslanec Robič govoril o pravosodnih razmerah na Štajerskem ter rekel približno:

Že precej časa je pri imenovanju sodnih uradnikov na Štajerskem navada, da se uradniki slovenske narodnosti kar največ premeščajo s Spodnjega Štajerskega na Kranjsko, da se naredi prostor nemškemu uradnikom v slovenskem delu Štajerske.

Ta zistem, da se sodni uradniki slovenske narodnosti premeščajo iz ožje domovine, ni bil nikdar prej tako v navadi, kakor sedaj pod vladno gospodo predsednika deželnega nadsodišča grofa Gleispacha.

Kakor znano, je bil grof Gleispach ob vstopu v ministerstvo tako previden, da si je zagotovil svoje mesto v Gradcu. Ko pa je odstopilo Badenijsko ministerstvo in je bil grof Gleispach zopet imenovan predsednikom deželnega nadsodišča v Gradcu, ga ondi niso ravno prijazno sprejeli. Od tedaj grof Gleispach dela pokoro ter vsak dan poljublja šibo, ki ga je tepla, ter vlada v smislu neke stranke, da si opere madež, ki si ga je po mnenju gotovih krogov nakopal kot član Badenijskega ministerstva. On torej dela pokoro, toda na račun slovenskega prebivalstva na Sp. Štajerskem.

Vsak narod pa ima pravico zahtevati uradnike svoje narodnosti. Dobro pravosodstvo je le tedaj mogoče, ako je uradnik popolnoma zmožen dotičnega jezika in se ga tudi poslužuje.

Na Štajerskem pa je nesmiselna in krivična navada, da so praviloma uradniki slovenske narodnosti v istini izključeni od nameščenja na Spodnjem Štajerskem, in da je ravno slovenska narodnost temu pravi vzrok. Naravno je torej, da v takih razmerah za nadarjene slovenske dijake pravosodna služba ni vabljiva.

Navzlic temu pa je vedno dovolj avskultantov s sodnimi izpiti, ki so popolnoma

zmožni slovenskega jezika. Toda mesta sodnih pristavov ostajajo prazna, da jih dobé Nemci, akoravno so okraj skoraj izključno slovenski.

Skoraj v vseh sodnih okrajih na Spodnjem Štajerskem prebiva nad 95 odstotkov Slovencev. Tako prebiva v Ljutomerškem okraju 12833 Slovencev in 469 Nemcev; v gornjem radgonskem okraju je 12204 Slovencev in 410 Nemcev; v brežiškem okraju 17488 Slovencev in 721 Nemcev; v šoštanjskem okraju je 12344 Slovencev in 520 Nemcev; v ptujskem okraju je najmanj 46.000 Slovencev.

Človek bi sodil, da so v vseh teh okrajih le Slove ci nameščeni kot uradniki. Ali tu uradujejo skoraj izključno le Nemci, ki niso zmožni ljudskega jezika, ampak ga le za silo lomijo. Opozorjam na Ljutomer in Ptuj.

Gospod pravosodni minister bode sicer trdil, da to ni res. Mogoče, da bode to trdil tudi glede sodišča v Ljutomeru. Toda opozorjam na akte glede tožbe proti Ivanu Firbasu. Iz teh je razvidno, da priče niso razumele sodnika in sodnik ne prič.

Spodnje Štajersko vzgaja dovolj uradnikov slovenske narodnosti. Tako jih je šest rojenih v Ljutomerškem okraju, toda od teh službujejo skoraj vsi v drugih kronovinah. Pri okrožnih sodiščih v Celju in Mariboru pa so ustanovljeni za nemške avskultante tečaji, v katerih se še le slovenščine uče. To vendar ni pravo. Nemogoče je, da bi se človek v kratkih mesecih toliko priučil popolnoma tujega jezika, da bi ga bil zmožen v pismu in besedi in bi mogel v pravem pomenu besede poslovati kot sodni uradnik. Ti nemški avskultantje pa dobivajo poleg adjutuma še po 200 kron nagrade, ker so tako dobri, da se uče slovenščine.

Sicer pa izkušnja kaže, da se navadno nikdar ne nauče zadostno slovenskega jezika, ako se ga prično učiti še le v službi.

Pri imenovanjih sodnih uradnikov na Spodnjem Štajerskem sploh niso merodajne sposobnosti, sodni izpit ali starost, marveč se deželno višje sodišče

ozira vedno na želje neke stranke.

Tako pozna sodna uprava v Ljutomerškem okraju le 400 nemških prebivalcev, 12.800 Slovencev ne pozna. Istotako se ne ozira na 48.000 Slovencev v ptujskem okraju.

V posameznih sodnih okrajih se dogaja, da se stranke boje pred sodnika, ki ne zna njihovega jezika. Zato si morajo stranke najeti zagovornike. Seveda so to slovenski kmetje, in na te se ni treba ozirati, ker tako žele nekateri kričati!

Proti takemu postopanju moram v imenu slovenskega prebivalstva odločno ugovarjati.

Mi ne zahtevamo drugega, nego da so pri imenovanju sodnih uradnikov merodajne samo potrebe pravosodja, ne pa potrebe neke stranke.

Mi bi tudi proti nemškemu uradnikom ne ugovarjali, ako so slovenščine v pismu in besedi popolnoma zmožni, ako hočejo slovenski uradovati in so pravični ter ne kažejo sovraštva do slovenskega ljudstva, kar se žal mnogokrat zgodi.

Konečno opozorjam gospoda pravosodnega ministra na interpelacijo z dne 19. novembra 1901 glede uravnave mest višjih sodnih svetnikov. Ta uravnava občutno prezira sodnike za slovenski del dež. višjega sodišča.

Iz budgetnega odseka.

Proračunski odsek je pričel včeraj razpravo o poglavju »naučno ministerstvo.« Kot prvi je govoril poslanec grof Stürgkh. V svojem govoru se je mož pečal večinoma samo s popravom cerkve sv. Štefana ter zahteval, da se ne pokvari sedanjí nje gotiški slog. Mož je menda ves vnet za lepoto božjih hiš. — Potem je govoril o stalnem nameščanju okr. šolskih nadzornikov v posamnih kronovinah. V to svrhu naj vlada predloži dež. zborom potrebne zakonske osnove.

Za njim je govoril posebej o šolstvu slov. posl. Robič. Rekel je, da na Štajerskem osrednje šolsko nadzorstvo ne vrši

v polnem obsegu svoje naloge, in sicer radi tega, ker je preveč obremenjeno. Od posamnih organov se pač ne more zahtevati, da bi se zadostno poučili o razmerah v nad 900 šolah, na katerih poučuje do 2500 učiteljev. Štajerski zakon o prenosu učiteljskih plač se je že sedaj pokazal v vsej svoji nedostatkosti, ker ravno sedaj narašča pomanjkanje učiteljev. Z iznajdbo novih rubrik o političnem vedenju v kvalifikacijskih tabelah učiteljev se ne bo povzdignilo šolstvo. V zadevi okrajnega šolskega nadzornika se govornik pridružuje mnenju grofa Stürgkha.

Naučni minister vitez Hartel govori obširno o povišanju dotacije za akademijo znanosti ter o popravu cerkve sv. Štefana in glede prodaje stolne cerkve v Krki na Koroškem solnograškim redovnicam. Za ta korak se je odločila vlada še le po daljšem preudarku. Pri prodaji se je pa sklenila taka pogodba, da je za ohranjenje poslopja bolje poskrbljeno nego poprej.

Na izvajanja posl. Robiča o štajerskem učiteljskem zakonu je minister izjavil, da zakon ustreza vsem zahtevam in bo znatno izboljšal položaj učiteljev, valed česar ga je z velikim veseljem predložil cesarju v potrdjenje. O stabiliziranju okr. šol. nadzornikov se je minister izjavil, da je treba odstraniti še mnogo težkoč.

Konečno je še posl. Derschatta čutil potrebo, da je »dokazal« neutemeljenost Robičevih pritožb.

Zakon proti jezuitom v nemškem drž. zboru.

Katoliški centum v nemškem državnem zboru je pričetkom sedanjega zasedanja zopet vložil interpelacijo na vlado v zadevi odprave zakona proti jezuitom. To interpelacijo je v včerajšnji seji utemeljeval drž. poslanec dr. Spahn ter pozivljaj vlado, naj že vendar ustreže občni želji katoliškega prebivalstva v Nemčiji. Odgovarjal mu je mesto drž. kanclerja državni tajnik grof Posadowsky, ki je mej drugim izjavil: S predlogi v tej zadevi se že davno temeljito pečajo posamezne državne vlade. Od katoliške strani se je opetovano naglašalo, da se pri

LISTEK.

Jetnik.

Spisal Josip Knaflič.

Peljali smo se na parniku po Dunavu navzgor proti Belemu gradu. Bili smo vsi potniki na krovu, kajti magično lep jesenski večer nas je razdivljajal. Kakor pestrobojno zrcalo je svetlikal firmament, in njegove bleške so odbijali valovi reke v prav tako barvanih, toda živjih in bujnejih žarkih in pramenih, da je luč nebes in vodovja lila in plula v jednom mogočnem, lesketajočem toku čez gibke, lahkokrile ladije, plitve ribiške čolne, čez bele prode in razvaline gradu na strmi skali . . . dočim so bregovi s svojimi zasenčenimi in vedno bolj ginečimi in nevidnejimi gozdovi in dolinami obdajali svetlobo večera s širokim, temnomodrim okvirjem. Zrak je bil mehek in zelo prijeten.

Parnik se je počasi bližal majhni postaji na srbski strani. Na lesenem, nizkem pomolu smo videli čakajočo gručo oseb, in ko je parnik varno pristal, smo razložili med njimi uradnika parobrodne družbe, fi nančnega stražnika, prodajalca melon, tri orožnike, v njihovi sredi Srba orjaškega

stasa in uklenjenega na rokah in nogah in zadaj žensko s culico v roki. Vkrkali so se od njih samo trije, namreč eden orožnikov z jetnikom, kateremu so odpeli verigo na nogah, da je mogel, zastražen i od obeh ostalih orožnikov, prekoračiti ozki mostič, in ženska. Ko je uradnik vzprejel in oddal pošto, je parnik zopet odplul.

»Kaj pravite o teh ljudeh, gospoda?« je dejal gospod družbe, pokazavši s prstom pod krov, kamor so bili vstopili novi gostje. »Mar niso nekaj posebnega? Gotovo, stražnika ne mislim . . . Ali njegov jetnik — kako plemenit človek to! Nemogoče, da je zločinec: ali je vstaš, ali je nesrečnik. In ženska, stavim, da je njegova žena. Povešala je glavo, tōda spoznal sem, da je mlada in zelo lepa . . . Ljudje me zanimajo; jaz slutim tukaj dramo . . .«

Koketna soproga tega gospoda se je smejala, nekateri so molčali, drugi smo bili več ali manj njegovega mnenja in smo ž njim razno ugibali. Vsi pa smo bili jednako radovedni, in ni trajalo četrť ure, ko se je nahajala cela družba spodaj in najbliže v novodošli trojici.

Res, tu je stal jetnik, naslonjen ob stber ladije, in sanjavo gledal na vodo, kjer so gasnili poslednji plameni večerne zarje,

ob nogah pa mu je klečala ona ženska in tiho plakala . . . Zdaj še le smo mogli dovolj občudovati njegovo silno telo, vzorno rast in možkoponosni njegov obraz. In ni bil sličen ni podoben hudodelcu, opasnemu in groznemu, nego zdel se je kakor orel, kateremu so strte peruti. Za naše zvedave poglede se ni brigal, temuž je v enomer strmel tja preko valov, dočim mu je večerna sapica božala razgaljeni vrat in kodrasto, neuklonjeno glavo. Njegov duh je bil videti daleč odsoten . . . Le včasih so se mu povesile ugaše oči — in takrat je vzžarel v njih nenavadno mil in topel blešk, — na mlado ženo ob njegovih nogah, kadar je glasneje zaihtela ali s prsti tipala železne okove, da-li ga ne tišče prehudo . . . Enkrat samo je dvignila s črnim robcem zastrto glavo, ko ga je z zadušnim glasom nekaj vprašala, in on je zanikal, — in takrat smo se vsi začudili lepoti njenega obličja.

Naravno je, da nas je ganil ta prizor, in pol nevoljno, pol izzivajoče smo pogledovali na orožnika, kateri je sedel, puško med kolena, lagodno na zaboju in nas gledal s samozavestjo, s katero gledajo orožniki celega sveta, vendar dobrodušno. Imel je rejen život, zamazano uniformo, in razun

orožja ni bilo prav nič strogega na njem. Ko mu je nekdo nas ponudil smodk in drugi čašico konjaka, je vzprejel oboje prav prijazno in na naše vprašanje, kam da pelje jetnika, uljudno povedal:

»V Beligrad, pred kraljevo sodbo.«

»Pa zakaj ga imate tako hudo uklenjenega?« je hotela vedeti sočutna dama.

»Ker bi mi ali utekel ali se utopil. Taki ljudje ne morejo živeti brez prostosti . . . Tudi v ječi ne bo dihal dolgo; pogine kakor lastovka v kletki . . .«

»In kakšen zločin je zakrivil?«

»Nu, brata je ubil«, je zadovoljil mož naši radovednosti in s slastjo zapušil cigareto.

Družba se je ob vesti, da je simpatični jetnik morilec in celo morilec brata, zgrozila, in koketna gosa se je ironično ozrla v soproga, ki je kakor v neveri zmajeval glavo . . .

»Hu! Strašno! Nemogoče! Zakaj?« tako so navprek vzklikala naša usta.

Orožnik se je dobrovoljno smehljaj in potem jel pripovedovati.

Opomniti moram, da jetnik ni mogel slišati našega pogovora, ker je voda močno šumela, in ker smo bili preoddaljeni; okrenjen pa je bil v drugo stran. (Konec prib.)

dušnem pastirstvu v gotovih delih dežele ne more pogrešati delavnosti pridigarских redov, posebno jezuitov. Nasprotno je pa protestantsko prebivalstvo (?) v velikih skrbih radi zopetne naselitve jezuitov. Ta bojazen korenini globoko v ljudski (!) duši. V takih razmerah je pač umevno, da treba resnih studij o tem vprašanju. Pričakovati pa je, da bodo zvezne vlade še tekom tega zasedanja dospelo do končnih zaključkov in sklep se bo naznanil drž. zboru.

663 milijonov za nove kanale.

Francoska poslanska zbornica razpravlja te dni o vladnem načrtu, s katerim se zahteva 663 mil. za zgradbo oziromaboljšanje raznih vodnih cest ter izvršitev raznih obrežnih del in ureditev pristanišč. Ta dela se izvrše v prvi vrsti z ozirom na vojne potrebe, a bodo koristila tudi trgovini. Načrt bo brezdvomno obveljal, ker se zanj ogreva skoro tričetrtinska večina zbornice. Pri tej priliki se je tudi sprožila misel za gradnjo kanala „des deux mers“, ki naj bi vezal severno in južno obal Francije in Angležem odvzel moč v Sredozemnem morju. S tem vprašanjem se bo pečala posebna komisija.

Grozovitosti v zadnji kitajski vojski.

Razni nemški listi priobčujejo te dni obširnejša poročila o neklih grozovitostih v zadnji vojski na kitajskih tleh, ki so jih baje povzročili — ruški kozaki.

V tem daljšem opisu se pripoveduje po podatkih ruskega slikarja Vereščagina, da so dne 4. julija lanskega leta Kitajci jeli streljati na Blagoveščensk, glavno mesto v ruskem Poamurju, s katerim so dotlej živeli v dobrih trgovinskih razmerah. Ta napad so pa Rusi naslednji dan odbili in prijeli vse v mestu bivačote Kitajce. Naslednje dni so ujeli še tudi nekaj v obližju bivačotih Kitajcev ter vse skupaj odvedli na levi breg reke Amur, kjer se nahaja naselbina kozakov. Priirali so tja več (12) tisoč Kitajcev, mej njimi mnogo starcev, žena, otrok ter pohablencev. Kdor radi boleznim ni mogel dalje, so ga prebodli takoj na potu.

Ko so na ta način z ubogimi kitajskimi žrtvami dospeli do obrežja reke Amur, ki je tam nad 500 m. široka, zapovedali so jim, naj poskačejo v vodo. Ujeti Kitajci so prosili in jadikovali, naj jim Rusi prizaneso, ker se hočejo pokristijaniti in postati ruski podaniki, toda vse prošnje so bile zaman, vojaki so jih potisnili z bajoneti in sabljami v neprostovoljno kopel. Kdor se je ustavljal, je bil na mestu mrtev. Ti grozni prizori so se ponavljali več dni. Kdorkoli je bil na tem, da se reši iz vode, so ga enostavno ustrelili. Prizori, končuje Vereščaginovo poročilo, so bili naravnost nepopisni. Gledati so jih mogli le najtrdosrčnejši kozaki.

To je posnetek obširnega poročila nemških listov, ki trdijo, da je strogo posneto po Vereščaginu, kateremu so bili na razpolago najzanesljivejši podatki. Vereščagin je objavil svoje popotne spise v listu »Westnik Jewropy«. Morda vse ni tako res, kakor se tu slika, a če je le desetina tega resnična, je ta dogodek tak, da je sramota za sedanjo »prosvitljeno« dobo.

Izpred sodišča.

»Ta veliki šlibar« Kučera. Izvenredno podjeten »tiček« je stal včeraj pred dež. sodiščem ljubljanskim v osebi 21letnega, v Kamniku rojenega Ferd. Kučera, bivšega odgovornega pisarja pri dr. Furlanu v Ljubljani in pri dr. O. Rybaču v Trstu. Predno so Kučeri dali stanovanje na ljubljanskem Žabjaku, bival je v Kamniku, kjer se je seznanil z ženo kočarja Aleša Korošca iz Šinkovega Turna, ki mu je pravila o neki svoji pravdi. Kučeri se je takoj zasvetilo, da nevedni ženi lahko izvabi par kronic in tako odpomore suši v svojem žepu. Z izredno važnim obrazom je rekel ženi, da tožbo »iz usmiljenja« on prevzame, ker »ima tako učenost kot noben dohtar« in da mu je ženica na to učenost še bolj verjela, pristavil je, da je služil v Trstu že za »ta velikega šlibarja«, zato ji bo on naredil »tožbo in obtožbo«. Dobil je takoj od žene nekaj na roke »za kolke«, a v par dneh je Kučera že priromal na njen dom, češ da je tožbo »prenaredil« in da bo tožba sedaj tako »držala«, da bo dobila koštenge dvakrat povrnjene. Zahteval je 10 K 40 h še »za kolke«. Ženica je hitela v Mengeš, »da tožba ne zastara« — izposoditi si omenjeno svoto, ki je hitro izginila v

žepu Kučere in skoro tudi po njegovem goltancu. Ni minilo mnogo dni, že se je prišel Kučera zopet »informirati« k ženi v Šinkov Turn. Ženica mu je žalostno pripovedovala, da je bila zadnje dni radi tatvine »ne repe obsojena.« To se vse da izbrisati, dejal je Kučera, »jaz vam naredim, da bode te popolnoma frej«. Vse je moglo na svetu, mislila si je ženica, in je z zaupanjem pogledala Kučero. »Mati, ali si upate priseči, da vi niste ukradli repe?«, vprašal je Kučera. »Naka«, vzdihnila je ženica. Kučera pa si je položil prst na čelo, malo pomislil, potrkal ženo na ramo in dejal: »Mati, le potolažite se, bova že naredila, da pojde«. Ženici se je razvedril obraz in prav nič se ji ni otemnil, ko je prišel Kučera praviti, da bo treba za to komisije, »ki bo vse natančno gor vzela« in da za pot komisije potrebuje — 36 K. Ženici je repica hudo ležala na duši, zato je šla in prodala prašička, Kučeri je pa dala 36 K.

Dne 2. decembra pojavil se je Kučera že zopet v Koroševi koči. To pot pa je naletel na moža Aleša Korošca, ki je pa bil, kakor se večkrat na svetu prigodi, glede brihtnosti še daleč za svojo ženo. Alešu Korošču je sijala sreča z obraza, da se je seznanil s »tako učenim dohtarjem, ki vse kamniške dohtarje da v aržete«. »Dohtar Kučera« je pogovor upeljal s tem, da je prosil malo vode, ker je žejen. Za tako učenega gospoda vendar ni voda, šinilo je v glavo Alešu Korošču, zmuzal se je ven in tekkel je, kar so ga noge nesle, za »g. dohtarja« po — pivo v gostilno. Z zadovoljnim smehljajem prezentiral je potem Kučeri piva in domačega kruha. Storil je vse, kar je bilo v njegovi moči, da je dobro postregel imenitnemu dohtarju, in ko je videl, s kako slastjo Kučera pije in je, legla je velika zadovoljnost na njegovo srce, da se je tako dobro izkazal. Pri pijači se je Kučeri seve razvzljajal jezik.

Prišel je zabavljati kamniškemu dohtarjem pri sodniji, da so malo učen, ker ne morejo hitro rešiti njegove »tožbe in obtožbe«, in ko si je odrezal zopet velik kos kruha, je dejal: »Pa jim že uro navijem. Še jutri morajo na komisijo sem«. In ko je kos kruha pojedel, je pristavil: »Pa za komisijo se nuca še 13 gld., ker bode morebiti treba komisije iz Ljubljane«. Aleš Korošec in njegova žena pa sta imela pri hiši denarja samo eno krono. Kaj storiti? Po treh vaseh je šel Aleš Korošec prodajat zadnjega svojega prašička. Prodati je mogel prašička le za 15 K, katere je dal Kučeri skupno z edino krono, katero je imel pri hiši. Kučera je pa dejal, da še manjka, in konečno se je zadovoljil poleg 16 K s tem, da je ženi potegnil prstan s prsta, češ, »da vzame prstan na račun za 5 gld.«, potem pa je naročil, da mora biti v hiši za komisijo vse lepo počedeno, pospravljeno in popravljeno. Naposled je zahteval Kučera za cigarete, a Aleš Korošec ga je milo prosil, naj ne zameri, da mu za to ne more nič dati, ker nima bora pri hiši.

V par dneh je prišel Kučera na Šinkov Turn povedat, »da je po telegrafu« prišlo, da v dveh dneh pride komisija, zahteval je zato zopet 11 gld., toda žena se mu je vendar uprla menda zato, ker jo je že popolnoma obral. »Mati«, zakričal je Kučera, »jaz imam vofenpos in lahko vsakega ustrelim, kdor se mi po robu postavi«. Ker kljub temu ni nič dobil, je odšel, a povrnil se je še isti dan in povedal, »da so radi tega vse tožbe odbite in da so proti Koroševim ljudje še predobri«.

Slava tega »učenega dohtarja« se je skoro izvedela in poslali so ga dalje študirat na Žabjak. Tu pa so se o »velikem šlibarju« zvedele še zanimive stvari. Ogoljufal je tudi sina ljubljanskega župana dr. Ivana Milana Hribarja, ko je bil K. l. 1900 za navadnega pisarja pri Furlanu. Prišel je nekoč k dr. Hribarju ter mu med solzami pravil, da ga je oče obiskal, a da je očeta pri njem na stanovanju kap zadela. »Hitro moramo očeta spraviti v Gradec v bolnico«, jokal je pred dr. Hribarjem in »pumpal« g. dr. Hribarja za 10 K. Globoko je ganila dr. Hribarja ta sinovska ljubezen do očeta in hitro je Kučeri dal 10 K. Ni preteklo teden, že je bil Kučera zopet pri dr. Hribarju, kateremu je pripovedoval, da je iz Gradca dobil pismo, da očeta niso hoteli v Gradcu v bolnico in da potrebuje zopet 10 K, da očeta spravi nazaj domov. In dr. Hribarju se je ginjenost še pomnožila in dal mu je zopet 10 K za očeta, 4 K je pa dr. Hribar Kučeri še posebej dal, ker mu je menda tako dober sin res imponiral in ker mu je obljubil, da mu vrne »ob novem letu«. Pri dr. Furlanu je Kučera vzel toliko predplačila, da je bil plačan naprej za celi dec. in še za del januarja. Dr. Furlan mu je iz usmiljenja odpustil 30 gld. a Kučera je ponorenil zlat prstan uslužbencu pisarne Cimermanu. Ko je od dr. Furlana zopet izvalil 5 gld. in »napumpal« razne stranke, je izginil v Trst, kjer je s ponarejenim spridevalom dobil službo v pisarni dr. Rybača v Trstu. Tu je najprej prišel konfiscirati razna denarna pisma, naposled se je pa pripravil do »obširnejšega delovanja«.

Ko je nekoč Antonija Brad prišla v pisarno dr. Rybača radi neklih zemljejnkih zadev, namignil ji je Kučera k sebi in ji dejal, naj doktorju nikar preveč ne zaupa, ker on vse boljše zna in ji bo vse ceneje napravil. Tako je s časom iz te stranke izvalil 374 K, napravil pa ni nič. Tudi Ant. Sanočinu iz Barkovelj pri Trstu se je v neki kontumacijski zadevi ponudil za »dohtarja« in izvalil je iz njega okoli 140 K. Porabil je Kučera ta denar s »svojem dekletom«. Pred sodiščem je Kučera, ki je že dva meseca sedel v preiskavi, vse priznal, »ker je že grozno dolga preiskava«. Izjave priči so se večinoma prebrale, osebno je prišel včeraj k sodišču le Aleš Korošec, ki na sodnikovo vprašanje, ako je kaj v sorodu z obtožencem, ni nehal zatirjevati. »O, oo nō, nō, oo nō.« Zahteval je, da mu mora »ta veliki šlibar« vse povrniti, tudi »krugelco piva«. Da je Kučeri toliko zdajal, zapeljala ga je v prvi vrsti »dohtarjeva učenost« in pa obljuba, »da bo dobil vse topelt povrnenje«.

O Kučeri smo mi nedavno poročali v zvezi z nekim samomorom v Kamniku. Kučera je v Trstu zapeljal neko dekle Marijo Černe, ki mu je slepo verjela. Ko je Kučera v Trstu začutil vročota, hitel je na svoj dom v Kamnik, a ubogo dekle ni moglo vztrajati v Trstu brez »njega«, ki ji je obljubljal »zlate gradove«, in šla je za njim v Kamnik. Tu se je skoro prepričala, kako grdo jo je ogoljufal Kučera. Poiskala si je grob v mrzlih valovih Bistrice... Da je to dekle ogoljufal in uničil, zato Kučera ni bil obsojen, ker za to nimamo postav... za ostala dejanja pa je dobil 8 mesecev ječe, in obsojen je bil tudi, da mora ogoljufanim osebam povrniti škodo. Z globokim poklonom je »ta veliki šlibar« odšel izpred sodišča nazaj v »luknjo« v trdni zavesti, da škode nikdar ne povrne. Kučera je bil obsojen tudi radi vlačugarstva.

Goška afera št. 2. Strašno veliko so liberalci pisali o pogrebu župana Žgurja na Gočah in o nemirih, ki so se baje takrat vršili. Od vsega tistega pisanja je ostala le današnja obravnava proti posestniku Janezu Jerončiču in njegovi materi, češ, da sta v zasramovanje izobesila na drog staro cunjo s »škrpetom«. Dež. sodišče je danes izreklo, da se obravnava preloži, ker se je prepričalo, da je treba marsikatero pomanjkljivost izpolniti in zaslišati nove priče. Jutri bomo povedali, na kakih dokazih stoji obtožnica.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. januarja.

Osebnosti. Iz Trsta se poroča: Nj. velič. cesar podelil je c. kr. davčnemu višjemu nadzorniku gosp. Francu Zarliju naslov in značaj finančnega svetnika. — G. sodni pristav Maks Černe se je poročil z gospico Mimi Tomašič v Opatiji. — Na Opčinah je umrl včeraj predpoludne g. Edvard Daneu, brat gospe soproge posestnika in dež. poslancag. Ivana Goriupa. — Finančni minister je imenoval arhivarja pri loterijskem uradu v Trstu g. Ivana pl. Gannaya, upraviteljem loterijskega urada istotam. Dalje je bil kontrolor istega urada, Teodor Horvath na lastno prošnjo premeščen na Dunaj kot oficijal višjega loterijskega urada.

Malo- in velikoruski dijaki v prepiru. Z Dunaja se nam piše: V ponedeljek ob 1/8. uri zvečer so priredili rusinski visokošolci, katerih je prišlo po novem letu na dunajsko vseučilišče nad 300, v »ressoursie« velik shod v prilog maloruskemu vseučilišču. A že ob 7. uri je bila vsa dvorana zasedena. Zasedli so jo pa dijaki-rusofili, in ko bi se imelo začeti zborovanje, so le-ti začeli tako kričati in razgrajati, da je policijski komisar shod prepovedal. Rusofili so jo udarili potem po Alzerici, Malorusi za njimi. Prišlo je le do preprirov, do pretepoz ne, ker so se Malorusi mirno držali, čeprav so bili v ogromni večini. — Videli smo zopet žalosten dokaz o tako oprevani slovanski vzajemnosti. Policije je kar mrgolelo okrog zborovališča in po sosednih cestah.

Z Jesenic. Delo sedaj počiva, samo pod zemljo se nadaljuje. Poljski žid pa je začel prodajati svoje konje, in sedaj se je tudi potrdila vest, da je podjetje Gross & Bischoff dobilo od železniškega ministerstva povelje, naj ga odpravi in vožnjo domačinom odda. Za danes le toliko v odgovor zabavljicam »Slov. Naroda« in nekaterih njegovih bravcev. Za ta vseh se imamo v prvi vrsti zahvaliti svojemu vrlemu državnemu poslancu, ki je tako odločno pri ministerstvu zastopal naše koristi. Pri priliki

se hočemo s to stvarjo obširneje baviti. — Predstava »Lurške pastirice« se je v nedeljo v katoliškem delavskem društvu prav dobro obnesla. Udeležence so iznenadile lepe nove kulise, katere je prav ukusno izvršil slikar g. Kramaršič iz Ljubljane. Tudi naša pridna dekleta in deklice so zaslužile splošno pohvalo. Zabavo sta povečala tamburaški klub »Peričnik« in mešan pevski zbor, ki je prvič nastopil v društvu. Dvorana pa je bila tudi natlačena polna. Mnogo jih je moralo oditi. Zato se bo v nedeljo predstava ponovila. Dobro došli sosede somišljeniki!

Slovenski »Meksikanec« umrl. Iz Sarajeva poročajo, da je umrl kalkulanti pri tamošnjem deželnotarčunskem uradu gosp. Franc Pirc, bivši gardni nadporočnik rankega mehikanskega cesarja Maksimilijana; dosegel je 63 let. Ranjki je bil svoj čas cesarju Maksimilijanu desna roka in je bil z njim vred v Kveretaru po generalu Eskobedu ujet in na smrt obsojen, ali poznejši prvosednik ljudovlade Juarez ga je izpustil, na kar je šel k svojemu bratu v Jelšane. Študiral je v Gorici, potem se je posvetil vojaškemu stanu; pri naših vojakihi in v Meksiki je prejel več avetinj. — N. v m. p.!

Štajerske novice. Iz v a n e r d n o o d l i k o v a n j e. Nadučitelj na graški mestni deklški šoli in urednik »Pädagogische Zeitung«, g. Fellner, je dobil naslov doktorja za svoje 34letno delovanje v učenih naravoslovnih razpravah. — U m r l j e dne 12. t. m. v Braslovčah tesarski mojster Janez Čmak iz Preserjev v starosti 90 let. Svoj čas je bil kot tesar jako na glasu. — N o v o s o d n o p o s l o p j e v Celju. Pri budgetni razpravi držav. zbora dne 24. t. m. je izjavil pravosodni minister, da se strinja z mislijo, da se zgradi v Celju novo sodno poslopje, češ, da se pomanjkljivosti pri sedanjem posloppju, posebno pri okr. sodišču, res ne dajo tajiti. — P o r o č i l s e j e Lavoslav Viher, učitelj pri Sv. Ilju v Slov. gor. z gđeno Minko Zinauer, poštno upraviteljico pri Sv. Jakobu v Slov. gor. — V o d o p a d s r e d i g o r e. Skozi neko razpoklino v znani gori Schöcklu pri Gradcu se čuje močno bobnenje ter se sodi, da je v notranjosti gore velik vodopad. — O b e s i l s e j e v Lehnu pri Sloven. Gradcu Janez Pistotnik, zapustivši štiri nedorasle otročice.

Nemci na kamniškem sedlu. Odsek nemškega planinskega društva je izdal 1800 kron za podporo pota čez kamniško sedlo.

Nesreča. Dobrova, 28. januv. Včeraj zvečer po 9. uri je na Švici h. št. 15. v Krnici utonil posestnikov sin Anton Rozman, po domače Pleškov. Kako se je ta grozna nesreča pripetila, se ne ve. Bil je prav pošten mladenič, star 32 let. Vse svoje življenje bil je staremu očetu svojemu prava desna roka. Naj počiva v miru!

Visoka starost. Dne 26. t. m. je umrl v Mergu (občina Cres) najstarejši mož vsega otoka Cresa v visoki starosti 104 let. Bil je jako siromašen in je živel skrajno zmerno. Bil je do zadnjega čil in zdrav ter pri povsem čistem razumu.

Zopet tatvina v župnišču. V mariborskem predmestju sv. Marije Magdalene je ulomil v župnišče tat in odnesel večjo svoto denarja.

Novi most čez Sočo pri Barki. O stavbi tega mostu se poroča, da je vsa železna dela pri mostu prevzela tvrdka Wagner v Gradcu. Železja bode 900.000 klg. Ves material bode došel na mesto izgotovljen do konca tega leta, a meseca februv. 1903 pa mora biti most dovršen.

Stavka v Stračicah je končana.

Pet oseb obsojenih na vešala — pomiloščenih. O zadnjih porotnih obravnavah v Mariboru, pri katerih je bilo pet oseb obsojenih na smrt, smo obširno poročali. Cesar je sedaj petero izmed teh oseb pomiloštil. Jakob Gerlič, ki je posestnikovo ženo Kocbek usmrtil s tem, da ji je prerezal trebuh, bo sedel 20 let; Jernej Letnik, ki je umoril moža svoje hčere in je bil tudi obsojen na smrt, bo sedel sedaj tudi 20 let. Največjo senzacijo je vzbujala obravnava proti Alojziji Germič, Mariji Rantuša, Francu Lovrecu in Jožefu Holcu, ki so moža prvoimenovane umorili, razsekali in dali žreti svinjam. Od teh

je bil Lovrec obsojen na smrt, cesar ga je pa pomilostil na 15letno ječo. 15 let bode sedaj sedela tudi na smrt obsojena detomorilka Marija Vertič. — Marijč Kerček, ki je umorila otroka svoje hčere ter je bila radi tega obsojena na vešala, je cesar pomilostil v 12letno ječo. Glede smrtnih obsodbe Antona Mikleniča, ki je bil obtožen, da je svojo ženo vrgel v Dravo, je njegov zagovornik uložil priziv, in bo razprava o tem pred najvišjim sodiščem na Dunaju 26. februarja t. l.

Slovenska tovarna. V Rušah pri Mariboru se nahaja velika železnarna in li-varna, katera je bila doslej last nekega Hermana. Zdaj je to tovarno kupil g. Alojzij Pogačnik, trgovec in župan v Cerknici. S tem je prišlo večje industrijsko podjetje v slovenske roke.

Ljubljanske novice. Tatvina pri gospodu profesorju Zupančiču razkrinkana. Tatu, ki je okradel gosp. prof. Zupančiča, imajo, hvala marljivosti tukajšnje policije, že pod ključem. Tat je bivši petošolec v Kranju, Janez Pogačar, ki je bil do decembra meseca pisar pri g. Jamšku v Litiji, potem je pa »promeniral« po ljubljanskih ulicah. Pogačar je skoro gotovo bral v nemških listih, da ga zasledujejo, in je, meneč, da za to ve samo policija po nemških mestih, pripeljal se včeraj v Ljubljano, kjer ga je na lovu za njim res že skrajno izmučena policija radostno sprejela. Pri njem so našli samo 8 krajcarjev. Ako je ves denar zapravil, tedaj je mislil v Ljubljani skoro gotovo napraviti nov lov. Začetkoma je izjavil, da mu je cekine, katere je v Celovcu izdajal, dal stric, ko se je pa dognalo, da to ni res, udal se je in pripoznal tatvini priča. gospodu stolnem dekanu Zamejcu in čast. gospodu profesorju Zupančiču. Izjavil je, da je ves denar zapravil. Priče so ga izpoznale. Obleden je v bolj zelenkasto obleko. — Umrli je g. Jernej Bučar na Ravnikarjevi cesti. — Kolesarji v Ljubljani. Število dosedaj izdanih kolesarskih števil v Ljubljani znaša 2236. — Po Resljevi cesti zdaj sade akacije. Želeti bi bilo, da bi prej, predno luknjo izkopljejo, pogledali, da ne pride drevo ravno pred vežna vrata! — Kandelabri na novem mostu so nekaj čudnega. Osem jih bo, in vsak ima po štiri žarnice. Ali bi ne zadostovala dva visoka kandelabra z dobro lučjo? Mesto tistih štirih zmajev, ki se jim vedno zeleno cedi z repov in nosov, bi bili lahko postavili štiri lepe kandelabre, da bi ne bilo treba teh čudnih košar. Taki so, kakor bi štiri velika jajca ležala v cajni. Morda jih pridejo kavke valit? Tudi pre-nizki so. Tudi ne vemo, zakaj jih mora biti toliko ravno tu, da v vodo svetijo, ko je okolica mostu z lučmi bolj slabo preskrbljena. — Tatvine na sejmu. Na tekočem sejmu so tatvine kake množevine. — Tat kopal tatu jama. Po Ljubljani se govori, da se je danes aretovani Pogačar po tatvini pri g. Zupančiču podal v Celovec, kjer mu je nekdo ukradl cekin. Pogačar je šel na celovško policijo in to javil. Skoro na to je prišlo poročilo od ljubljanske policije o tatvini v Ljubljani in policije so vedele, koga naj zasledujejo. Tako je tat tatu jama kopal, pa je sam vanjo padel.

Sreča v nesreči. Na mariborskem kolodvoru je zagrabil vlak zapenjača Vrešna. Ubogi zapenjač se je samo smrtno prestrašil, ker se mu ni nič drugega zgodilo, nego da ga je vlak vrgel na stran.

Snega je na nekaterih krajih Krasa padlo za peden visoko.

Russkij kružok so ustanovili v Trstu. Vpisalo se je nad 60 udov. Predsednikom je bil izvoljen g. dr. E. Slavik, v odbor gosp. E. Bartel in Milka Mankoč, dr. I. Vilfan, Fr. Brnčič, A. Mandić in Drag. Godina.

Samomor v Zagorju. Iz Zagorja ob Savi se nam danes piše: Franc Vovljan, o katerem smo poročali, da se je ustrelil v glavo, je umrl še včeraj tekom dopoldneva. Zavedel se ni nič več. Zapustil je vdovo in štiri majhne otroke.

Utopljenca so našli minuli teden blizu Radoviča v Kolpi. V utopljenca so spoznali Jurija Vivodo od Sv. Florijana, ki e, kakor sodijo, bržkone sam šel v vodo.

Vlak skočil s tira. Iz osebnega vlaka št. 10 se nam danes 29. januarja piše, da se je isti v Mariboru zamudil 30 minut. Ko so bili stroj odpeli od ostalih vozov, da bi naj priklopil nov voz, skočil je s tira. Vsled tega so iskali drugi stroj za vlak, ki je z zamudo samo 15 minut prišel do Celja. Če bo šlo po sreči, bo že še »noter spravil« četrt ure, da bo v Ljubljano prisopihal pravočasno.

Razpisane učiteljske službe. Na petrazrednici v Ribnici je do 20. febr. razpisano mesto učitelja. Od 15. febr. do definitivne popolnitve tega mesta se vsprejme začasna učna moč. — Na dvorazrednici v Koč. Reki je razpisano učno mesto do 28. februarja. Prošnje za obe mesti sprejema okr. šol. svet v Kočevju.

Društva.

(Občni zbor društva »Pravnik«) se je opravil v ponedeljek 27. t. m. pod predsedništvom društvenega načelnika gospoda dr. Andreja Ferjančiča v »Narodnem domu«. Iz načelnikovega pozdrava, ki je očrtal glavne poteze društvenih dogodkov, kakor tudi iz letnega poročila, ki ga je podal društveni tajnik gosp. dr. Förster, je posneti, da je »Pravnik« v svojem zadnjem 13. letu prav živahno deloval. Pred vsem je dovršil pripravljala dela za slovensko izdajo »Izvršilnega reda«, ki izide v samozaložbi društva že julija meseca letos opremljen kot ročna izdaja z vsemi stranskimi naredbami in ukazi ter z odločbami najvišjega dunajskega sodnega dvora. Rokopis je uredil gospod sodni tajnik Iv. Kavčnik, kateremu je izrekel občni zbor na njegovem odličnem delu prav laskavo zahvalo. Omeniti je nadalje poljudno-znanstvenih predavanj, ki so jih priredili letošnjo zimo po odborovi inicijativi društva »Pravnik«, »Slov. Matica« in »Društvo kranj. zdravnikov« v Mest. domu, ki ga je dala na razpolago občina Ljubli. Glavna opora in dika je društvu njegovo glasilo »Slovenski Pravnik«, ki je izhajal kot XVII. letnik vzorno urejevan po gospodu dr. Majaronu. Letno poročilo se spominja dalje društvenega izleta v Prosek, ter peticije, podane državnemu zboru v zadevi vseučilišča v Ljubljani. V znak sožalja nad smrtjo zaslužnega, deset let delujočega odbornika in soustanovnika društva, gospoda notarja Ivana Gogole so se zborovalci dvignili s sedežev. Zadovoljivo je tudi blagajnično stanje, o katerem je poročal blagajnik gospod dr. Svigelj. Dohodkov je bilo 4372 K 61 h, izdatkov 3466 K 64 h, prebitka torej 905 K 97 h, za 523 K 63 h več nego lani. Izredni marljivosti blagajnikovi je izrekel občni zbor glasno pohvalo. Odstopajoči odbor se je vnovič izvolil, in sicer za načelnika deželnosod. svetnik dr. Andrej Ferjančič, za odbornike gg. sodni pristav dr. Vladimir Förster, sodni tajnik Ivan Kavčnik, odvetnik dr. Danilo Majaron, sodni pristav Fr. Milčinski, odvetnik dr. Makso Pirc, odvetniški kandidat dr. Ant. Svigelj, deželnosod. svetnik dr. Karol Wenger. Vnaniji odborniki so minister. tajnik dr. Janko Babnik na Dunaju, odvetnik dr. Filipič v Celji in odvetnik dr. J. Zuccon v Pulji. Revizorja sta odvetnik dr. Ivan Munda in deželnosodni svetnik Julij Polec. Na odnosni dopis gospoda župana Ivana Hribarja se je izvolilo v »vseučiliški komite«, osnovan po občinskem svetu ljubljanskem, kot zastopnike društva »Pravnik« gospode dr. Ferjančiča, dr. Försterja in dr. Krišperja. Odboru se je končno naročilo, prirediti letos društveni izlet na Stajersko.

(Ustanovni odbor tamburaškega društva »Zvonček«) pri sv. Juriju ob Taboru priredi dne 2. svečana ob 5. uri popoldne veselico v prostorih gosp. Južna. Z ozirom na rodoljuben namen veselice pričakuje se mnogobrojna udeležba.

(Surovinsko društvo črevljarske obrtnevalne zadruge v Ljubljani) je imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 26. jan. t. l. ob pol 3. uri popoldne v gostilni »pri Maliču«. Udeležencev je bilo 42, izmed teh 8 izven Ljubljane. Na dnevnem redu je bilo: 1. Poročilo ravnateljstva. 2. Poročilo nadzorovalnega odbora. 3. Poročilo preglednikov. 4. Polaganje letnega računa. 5. Volitev načelnstva. 6. Volitev nadzorovalnega odbora. 7. Razgovor o remuneraciji delujočemu odboru. 8. Sprememba pravil. 9. Predlogi in vprašanja. — Ravnatelj g. Ferdo Tuma pozdravi najprvo navzoče in poroča o delovanju društva, za katerega ustanovitev se je delalo že 12 let. Ker pa so bili časi tako neugodni, da ni bilo mogoče črevljarskim obrtnikom ustanoviti si za nje tako važnega zavoda z lastnimi močmi, katere težave — tako nekako nadaljuje ravnatelj — so nam bile znane že naprej. Vedeli smo — pravi dalje — da se bo treba boriti prvo leto ne samo v finančnem oziru ampak tudi z

našimi usnarji, kateri so nas pri različnih tvrdkah počrtili, tako da nam pretežna polovica tovarn spočetka ni zaupala niti blaga; danes je seveda vse drugače! Vzlic temu nismo napravili ravno malega uspeha, kakor je to razvidno iz računskega zaključka. 1033 kron 76 h se bo razdelilo med člane društva in 10% ostalo je v rezervnem fondu. Prihodnje leto bo gotovo ta svota veliko večja, ker nam ne bo treba nabaviti si zopet mobilij, katere so nas stale 1172 K 27 h. Tudi je bilo pričetkom le 42 udov in še ti so se z veliko bojaznijo in brez vsakega zaupanja bližali društvu, ker so jih usnarji begali, vendar ko so pričeli uvidevati, da bo društvo vendarle uspevalo, pričeli so pristopati in tako imamo zdaj že 62 članov. Pomisliti je treba tudi, da je društvo delovalo le devet mesecev in so nakladale tovarne v pričetku — nahujskane po izvestnih gospodih — neznosno visoke cene. Zdal pa, ko vidijo, da poravnava njih račune redno, dobimo od vseh obstoječih tvrdk polno ponudb in od dne do dne vedno večje zaupanje. Raztolmačiti si pa ne moremo, kako da nam morejo nekatere domače tvrdke nakladati tako visoke cene, da nam ni moči shajati, ampak smo prisiljeni, prejemati isto blago veliko ceneje od tujih tvrdk. Nadejamo se pa, da bodo pričele uvidevati naše domače tovarne, da jim ta kartel ne more koristiti. Poročilo pravi še dalje, da je dobilo društvo od trg. ministrstva kot podporo 3600 K, kot darilo pa je dal sl. dež. zbor 600 K, slav. mestni magistrat 300 K, vis. trg. obrtna zbornica 200 kron in črevlj. zadruga 200 K. Vsem tem imenovanim korporacijam gre za to najudanejša zahvala. Iz tega je tudi razvidno, da so se pričeli zanimati že višji krogi za malobitniški stan in je potem tudi naša dolžnost še večja, da delujemo z vsemi močmi po geslu: V slogi je moč. Vsak človek, ki že samo pogleda to našo skupno prodajalno, mora biti v resnici vesel tega velikega napredka in zalogo, ki nadkriljuje vse druge ljubljanske iste vrste. Kraj pa, kjer imamo zalogo, je popolnoma suh, v l. nadstropju in ne morda kaka mokra klet, kakor pri raznih usnarjih. Odkar je ustanovljeno naše društvo, so nekateri prodajalci usnja svoje cene tako znižali, da smo v nekaterih slučajih celo prepričani, da dajo svoje blago včasih celo v lastno izgubo. Prejšnje stanje in razmerje z usnarji nam je bilo že neznosno. Konečno opominja govornik še, da naj stoje udje neustrašeni in naj se ne dajo premotiti. Ker če se dajo premotiti in bi propadlo društvo le po malomarnosti in brezbitnosti članov, potem naj bodo uverjeni, da se bo to nad njimi maščevalo. S tem je bilo končano skoro enourno poročanje ravnateljstva. Zatem poroča še nadzorovalni odbor in pregledniki, da so našli vse v najuzornejšem redu. Pri volitvah je bil izvoljen zopet ravnateljem enoglasno g. Ferdo Tuma, ravnatoka blagajnikom zopet gosp. Ivan Zamljen in preglednikom g. Alojzij Erjavec. Odborniki so gg. Ivan Gačnik, Viktor Kranjc, Matija Oblak in Ivan Rozman. Predsednik nadzorovalnega odbora g. Rud. Vrtnik priporoča še nadalje premembo pravil v tem smislu, da bi se prodajalo vsakemu in ne samo udom, kar je bilo tudi enoglasno sprejeto. Dalje poroča še, da je dobilo društvo od vis. trg. ministrstva tri stroje v uporabo za izdelovanje gorenjih delov obutal. Ker se ni nihče več oglašil k besedi, zaključil isti zborovanje ob pol 7. uri zvečer. Društvu lahko pristopi vsak samostojni mojster na Kranjskem kot ud.

Danes javno predavanje

v »Katoliškem Domu«, Začetek ob 1/8. uri zvečer. — Vstop prost.

Telefonska in brzojavna poročila.

Rakek, 29. jan. Občinska volitev potrjena.

Dunaj, 29. jan. Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand odpotuje v Petrograd v sredo 5. februarja. V njegovem spremstvu bode grof Nostitz in mala družba.

Dunaj, 29. jan. Preporne točke glede celjske gimnazije, dalje radi češke gimnazije v Opavi in poljske v Tešinu še niso rešene. Nemci stoje glede celjskih slovenskih vspelednic na stališču, naj se v Mariboru uredita slovenska in nemška gimnazija, slovenske paralelke v Celju pa naj se sukcesivno opuste, tako da bo v Celju čisto nemška gimnazija. Slovenski poslanci nočejo o tem nič slišati in nočejo nobenega kompromisa glede celjske gimnazije. Glede gimnazij

v Opavi in v Tešinu zahtevajo Nemci, naj se gimnaziji preloži v kako drugo mesto. Tudi vprašanje glede češke univerze na Moravskem ni še rešeno. Današnji jutranji listi so prinesli vest, da bode vlada demisionirala, ako se Nemci ne bodo zadovoljili z njeno izjavo, o kateri smo včeraj poročali. Nemci stoje nepremično na stališču, da se more to vprašanje rešiti le v sporazumljenju obeh narodnosti, torej z dovoljenjem Nemcev, in večerni listi že javljajo, da bode vlada podala izjavo v tem smislu. To bi pomenjalo popolno kapitulacijo vlade pred Nemci in Čehi so potem pripravljeni na najstrožje konsekvence. Parlamentarni položaj se vedno bolj poostruje.

Dunaj, 29. jan. Vedno bolj se kaže, da bo vspeh dela v proračunskem odseku slab, ker se nemški nacionaoci vedno srditejšje protivijo Čehom.

Dunaj, 29. jan. Pri včerajšnjem občnem zboru društva »Deutschnationaler Verein für Oesterreich« je bil Wolf zopet izvoljen načelnikom in se je »Ostdeutsche Rundschau« izreklo zaupanje.

Poreč, 29. jan. Proti potrditvi volitve dr. Stangherja Lahi rujejo na najrazličnejše načine, ker se boje, da sicer vendarle postane deželnega glavarja namestnik.

Reka, 29. jan. Iz Londona se porčuje, da se je angleški parnik »Mafelmorr« z 900 konji namenjenimi v Južno Afriko, potopil.

Belgrad, 29. jan. V Bregnovi na srbsko bolgarski meji se je vršil sestanek srbskih in bolgarskih učiteljev.

Varšava, 29. jan. Tudi poljsko duhovništvo je sklenilo nobenih stvari več kupovati pri Nemcih.

Berolin, 29. jan. V kratkem obišče cesar Viljem Poznanjsko. Na Poznanjskem se vrše letos tudi veliki manevri (!)

Berolin, 29. jan. Sedaj se čuje, da je množica na častno kompanijo na potu k vsprejemu princa valeskega kričala: »Obrnite se nazaj!« »Živili Buri!« »Doli z Angleško!« Policija je s težavo naredila red.

Rim, 29. jan. V dvornih krogih se govori, da je car prosil kralja Viktorja Emanuela, naj pritrdi kandidaturi Karagjorgjeviča kot srbskega prestolonaslednika. Z isto zadevo je tudi v zvezi potovanje črnogorskega kneza v Rim.

Rim, 29. jan. Kralj Alfonz XIII. španski bode po razglasitvi polnoletnim obiskal vse važne evropske dvore.

Zofija, 29. jan. Vest o osvoboditvi mis Stone se ni uresničila. Roparji jo imajo skrito v Bolgariji blizu meje in jo hočejo odvesti na Turško.

Monaco, 29. jan. Santos Dumont je včeraj z velikim vspehom izvršil poizkušnjo s svojim popravljenim zrakoplovom.

Novi Jork, 29. jan. Ob eksploziji pri gradnji »Rapid-Transit« predora je bilo ubitih 6 oseb, 75 nevarno in 100 lahko ranjenih.

Amsterdam, 29. jan. Holandska vlada ni pričela z angleško vlado nobenih mirovnih pogajanj za Bure.

London, 29. jan. Do konca marca zahteva vlada pet milijonov funtov naknadnega vojnega kredita. — V spodnji zbornici je naznanil lord Balfour, da je od nizozemske vlade došel nekaj posredovalen predlog v zadevi premirja.

London, 29. jan. Kitchener javlja: V minulem tednu je bilo 31 Burov ubitih, 20 ranjenih, 322 ujetih, 53 se jih je udalo. — Močno patroljo so Buri zajeli in obkolili. Osem Angležev je padlo, 5 je ranjenih, 41 ujetih. Poslednje so Buri oprostili.

London, 29. jan. Iz Pretorije poročajo, da je general Hamilton 25. t. m. ponoči iznenadil burski tabor mej Ermelom in Bethelom. Buri so ušli. Hamilton jih je zasledoval več milj. Izgubili so pa vendar 2 ubita, 4 ranjence in 82 ujetih. Tudi zaloge so se polastili Angleži, ki imajo enega častnika in 2 moža ranjena.

Umrli so:

28. januarija. Marija Grile, slaščičarica, 81 let, Sv. Petra cesta 63, ostarelost.

V hiralnici:

27. januarija. Mihael Obreza, dninar, 76 let, jetika.

Dunajska borza

dné 29. januarija.

Skupni državni dolg v notah	100-90
Skupni državni dolg v srebru	10-80
Avstrijska zlata renta 4%	120-50
Avstrijska krona renta 4%	98-—
Ogerska zlata renta 4%	119-65
Ogerska krona renta 4%	96-75
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1663-—
Kreditne delnice, 160 gld.	663-—
London vista	239-32 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-12 1/2
20 mark	23-44
20 frankov (napoleonador)	19-03
Italijanski bankovci	93-40
C. kr. cekini	11-31

Zitne cene

dné 28. januarija 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K 9-76	do 9-77
Rž za pomlad	8-18	8-19
Koruz za maj-junij	5-63	5-64
Oves za pomlad	7-79	7-80

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 9-54	do 9-55
oktober	8-40	8-45
Rž za april	7-98	7-99
Oves za april	7-52	7-53
Koruz za maj	5-34	5-35

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banška	K 9-55	do 10-30
južno tel.	9-75	10-20
Rž	8-10	8-25
Ječmen	7-20	8-60
ob Tisi	6-75	7-75
Koruz ogerska, stara	5-60	5-70
nova	5-45	5-55
Cinkvant	6-50	7-00
nova	6-15	6-50
Oves srednji	7-70	7-75
Fizol	7-75	10-75

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dn	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetrar	Nebo	Padevina v 24 urah
----	---------------------	----------------------------------	-----------------------------------	--------	------	-----------------------

28	9 zveč.	729.3	0.2	sl. sever	dež	
29	7. jutir.	727.3	0.8	sl. sever	oblač.	24.1
	2. popol.	729.5	3.4	sr. zah.	del. oblač.	

Srednja včerajšnja temperatura -1.1°, normalna -1.9°

117 1-1

Mestni občinski zastop v Škofji Luki naznanja s tem žalostno vest, da je prebлагородni gospod

Valentin Sušnik,

mноголетni bivši župan in občinski meščan mesta Škofja Loka itd.

danes zjutraj ob 3. uri po dolgi bolezni, pre-
viden s sv. zakramenti za umirajoč, v 75. letu
starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnega bo dné 30. t. m.
popoldne ob 2. uri na tukajšnjem farnem
pokopališču.

Škofja Loka, 28. januarija 1902.

VABILO

na

X. redni občni zbor
„Vzajemno podpornega društva,
registr. zadruga z omejenim jamstvom“,
ki bo

dné 13. februarja 1902

ob 4. uri popoldne

v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Odprtje zapisnika IX. rednega občnega zbora dné 13. februarja 1901.
3. Volitev dveh overovalcev zapisnika X. občnega zbora.
4. Poročilo o računskem zaključku za l. 1901.
5. Dopolnilna volitev članov ravnateljstva.
6. Volitev petero članov nadzornega sveta in dveh namestnikov.
7. Prememba pravil.
8. Služajnosti.

Ljubljana, dné 28. januarija 1902.

Ravnateljstvo.

Opomba: Na podlagi § 27. društvenih pravil je občni zbor sklepčen, ako je zastopan deseti del vseh članov. Ako bi ta občni ne bil sklepčen, vršil se bo drugi občni zbor dné 27. februarja 1902 z istim dnevnim redom, na istem kraju in ob isti uri, ter se bo sklepalo ne glede na število zastopanih deležev.

112 1-1

Sveče za cerkev,

pristno, zanesljivo blago,

priporoča po zmerni ceni

L. POKORNY,

svečar 1180 14

v Celji, Gledališke ulice št. 3.

Pekarija

na zelo ugodnem kraju se dá v najem.
Sprejme se pa tudi pek na mesečno plačo.
Za družino je stanovanje na razpolago.
Sprejme se samo človek lepega krščanskega
življenja. — Oglasiti se je pri **Martinu**
Kordi-u posestniku in trgovcu na Hribu
št. 40, pošta Travnik, Kranjsko. 115 3-1

Velika * * Velika
*** izbora * izbora ***

finega starega vina
v buteljkah

Bordeaux-vina i. dr.

po zelo znižanih cenah

na prodaj

dokler ne poide zaloga pri

Iv. Hafnerju, 94 10-2

pivarna, Sv. Petra cesta št. 47

Med. dr. Démeter vitez Bleiweis Trsteniški

strokovni zdravnik za notranje bolezni in za bolezni v
vratu in nosu

ordinira

na Resljevi cesti šte. 7

od 3. do 5. ure popoldne. — Ob nedeljah in praznikih od 11. do
12. ure dopoldne. 106 3-2

Kupiti želi

najboljše

sirovo maslo (Theebutter)
in sir (Topfen)

mlekarija Manser

v Opatiji. 111 3-1

Vposlatev vzorcev se želi.

Barve, s katerimi more vsakdo barvati razno
blago: sukno, platno, voleno blago,
svilo, zastore itd. ima v raznih vzorcih v zalogi trdka
BRATA EBERL v Ljubljani, Františkanske ulice.
Vuanja naročila proti povzetju. 228 12 11-6

V najem se dá

prodajalnica

z mlinom in žago na vodo, obšir-
nimi skladišči, kletjo in stanovanjem
pri A. Ličan-u v Ilirski Bistrici.
Letni promet znaša okoli 200.000 kron; trgo-
vina obstoji 32 let, je zelo razvita in dobro
upeljana. Mlin služi izključno za lastno pro-
dajo, odda se pa tudi brez mlinar in žage.

Oglasiti se je pri gospej **Ivani Ličan**
v Ilirski Bistrici. 88 3-2

Išče se že rabljen

107 3-2

klavir

po nizki ceni. — Ponudba sprejema **Jožef**
Pincolič, cerkovnik v Škofji Loki.

Častiti gg. ženini in neveste!

Največja izbira lepih

zaročnih in poročnih prstanov, ur, verižic, uhanov
in brošk najnovejše vrste.

Namizna oprava (Besteck), **svečniki** itd.

Veliki novi ceniki s koledarjem zastoj in poštnine prosti.

Ujjudno vabim in se priporočam 50 9-5

Fran Čuden, urar, trgovina z zlatno, srebrno, šivalnimi
stroji in biokliji v Ljubljani.

Svoji k svojim! Brez konkurence!

Priporoča:
brizgalnice,
cevi, pase,
lestve i. t. d.
za gasilna
društva in
občine.

C. in kr. privilegovana
tvornica brizgalnic, cevij,
pasov in gospodarskih
strojev

R. A. SMEKAL

iz Čeha, Moravsko.

Podružnica v Zagrebu.

nadalje
gospodarske
stroje
in
peronospera-
brizgalnice.
i. t. d.

NB. Najnoveje: Izdelovanje aparatov za acetylin-razsvetljavo s
čistilnikom, motor-vóz, gumi-cevij vsake vrste. 974 9

Denarni promet do 30. sept. 1901:

K 17.006.531.88.

Stanje vlog dné 30. sept. 1901:

K 7.263.956.34.

Ljudska posojilnica

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Kongresni trg 2, I. nadstr.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li
njen zadružnik ali ne, in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, ker plačuje rentni
davek iz svojega.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do
1. ure.

1084 28

**** Prave ruske ****

galoše

1888. iz Rige z znamko „zvezda“

Varstvena znamka. se dobijo po nizki ceni

na debelo in drobno samo pri

Anton Krisper in Vaso Petričič v Ljubljani.

1175 20-8

Ter nadalje tudi pri sledečih tordkah:

Idrija: Valentin Lapajne, Valentin Treven.

Jesenice: Anton Treun, J. Ferjan.

Kamnik: Gregor Kratner.

Kočevje: E. Hofmann, Franc Jonke, Franc

Bartelme.

Kostanjevica: Alojzij Gatsch.

Kranj: Marija Pollak.

Krško: Rupert Engelsberger.

Ljubljana: Karol Karinger, Alojzij Persche,

M. Cescutti, Karolina Treo.

Litija: Lebinger & Bergmann.

Novomeso: Josip Medved, M. Barborič.

Postojna: D. Dolničar.

Radovljica: Leopold Fürsager, Frid. Ho-

mann, Oton Homann.

Škofja Loka: J. N. Koceli.